

Elia – Nummer sju

Den første og den siste

Jeff Pippenger

2023-10-07

Vi identifiserer 1863 som det siste prøvingspunktet i en rekke prøver som ble innledet ved den store skuffelsen i 1844. Vårt første logiske moment er det faktum at millerittbevegelsen tok slutt da Syvendedags Adventistkirken i nettopp dette året ble lovlig registrert hos myndighetene i Amerikas forente stater. Bevegelsen som profetisk begynte i 1798, endte i 1863.

Inspirasjonen opplyser oss om at da den mektige engelen i Åpenbaringen atten steg ned den 11. september 2001, var denne begivenheten blitt forutskygget i millerittbevegelsen da engelen i Åpenbaringen ti steg ned. Millerittenes bevegelse begynte ved endetiden i 1798, da synet om Ulai-elven i Daniels bok kapittel åtte og ni ble avseglet opp. Bevegelsen til de hundre og førtifire tusen begynte ved endetiden i 1989, da synet om Hiddekel-elven i de tre siste kapitlene i Daniels bok ble avseglet opp.

Begge endenes tider innledet en gradvis adskillelse av det tidligere utvalgte folk fra dem som befant seg i bevegelsen i deres respektive historier. Da den grunnleggende regelen for hver historie ble offentlig stadfestet, steg engelen for hver respektive historie ned. Budskapet, bevegelsen og budbæreren var de redskaper Herren benyttet i hver respektive historie for å påvise det tidligere utvalgte folks synd; for slik Kristus lærte om sitt verk, dersom Han ikke hadde kommet, ville historiens ordkløvende jøder ikke hatt synd. Budbæreren, budskapet og bevegelsen var dommens redskaper som ville holde det tidligere utvalgte folk ansvarlig for å ha forkastet det progressive lys i deres respektive historier, og da engelen steg ned, markerte det at domsprosessen over det tidligere paktsfolk var satt i gang. Dommens redskap blir identifisert når profetene som illustrerer den historien, eter budskapet som er gitt dem av Herren. Når de eter budskapet, går de deretter med budskapet til det tidligere utvalgte folk, som fremstilles som et hardnakket og gjenstridig folk, som ikke vil høre og omvende seg. Når engelen først har steget ned og budskapet er blitt ett, begynner dommen over det opprørske folk.

Vi anvender domsprosessen i det gamle Israel, slik den er fremstilt i Fjerde Mosebok, på millerittbevegelsens historie, og til slutt vil vi anvende denne prøvingsprosessen på de hundre og førtifiretusens bevegelse. Symbolikken i tallet «ti» må bestemmes ut fra sammenhengen i det avsnittet hvor det benyttes.

Rekken av ti prøver begynner ved skuffelsen, enten ved Rødehavet for det gamle Israel eller den 22. oktober 1844 for millerittene. Søster White identifiserer de «landemerke»-sannheter som ble åpnet på den tid, og begynner med det hun kalte «tidens utløp». Skuffelsen for hebreerne var trusselen fra faraos hær. Mangelen på tro på Guds kraft hos hebreerne ble åpenbart i deres reaksjon på frykten for fiendens hær, slik det også var ved den tiende og siste prøven. Jesus fremstiller enden fra begynnelsen, så frykten for kjempene i det lovede land, som de ti speiderne påviste, var

den samme frykten som også hadde frembrakt deres skuffelse ved Rødehavet. Den tiende og siste prøven for millerittbevegelsen ville være en tidsprofeti, slik den 22. oktober 1844 var.

Den store skuffelsen i den progressive prøvingen av millerittbevegelsens historie markerte begynnelsen på en historie som tydelig var forbilledlig framstilt ved det gamle Israels utfrielse fra Egypt. Fra og med Rødehavet fulgte en rekke på ti prøver, og den siste prøven skulle gjenspeile den første prøven. «Tidens utløp» ved den store skuffelsen ble frembrakt av en misforståelse av en tidsprofeti. Den siste delen av prøvingsprosessen for det åndelige Israel skulle være den samme som den første. I 1863 valgte lederne for det bokstavelige Israel å vende tilbake til den bibelske metodologien hos dem de nettopp hadde identifisert som Romas døtre, og forkastet, eller man kunne si, misforstod den lengste tidsprofetien i Bibelen. Slutten på de ti prøvene i både det bokstavelige og det åndelige Israel ble representert ved begynnelsen. Og ved enden, i begge tilfeller, ga opprørerne uttrykk for et ønske om å vende tilbake til det stedet de nettopp var blitt utfridd fra.

Ved å forkaste de sju tider i 3. Mosebok tjuseks skapte laodikeisk adventisme et profetisk dilemma som de ikke hadde forutsett. Den dag i dag har de ikke vært i stand til å løse dette dilemmaet, selv om de serverer en rekke fableretter i et forsøk på å gjøre det. Dilemmaet ligger i det verset som Søster White identifiserer som grunnvollen og den sentrale søylen i adventismen.

«Det skriftstedet som fremfor alle andre både hadde vært grunnvollen og den bærende hovedsøyle for adventtroen, var erklæringen: «Inntil to tusen tre hundre aftener og morgener er omme; så skal helligdommen komme til sin rett igjen.» [Daniel 8:14.]» The Great Controversy, 409.

Adventismen har mye å si om vers fjorten, men de tar aldri opp den aller første iakttakelsen som burde gjøres om verset. Denne iakttakelsen er at vers fjorten er et «svar». Et svar er meningsløst dersom det ikke omfatter spørsmålet som fremkaller svaret. Vers tretten kan verken logisk, grammatisk eller rimelig skilles fra vers fjorten, for vers tretten er spørsmålet og vers fjorten er svaret.

Spørsmålet, når det blir riktig og rettferdig fremstilt, gir vers fjorten en helt annen betydning enn den Adventismen lærer. Dette betyr ikke at vers fjorten ikke er «grunnvollen og den sentrale søyle i adventtroen», for det er det. Det betyr at da Adventismen misforstod og tilsidesatte de syv tider i 1863, var de ute av stand til fullt ut å definere hva vers fjorten virkelig betyr. I Skriftene er en halv sannhet ikke sannhet. Når spørsmålet i vers tretten blir riktig forstått, krever det en erkjennelse av den profetien som markerer renselsen av helligdommen som var blitt nedtrådt, og også en erkjennelse av den profetien som markerer nedtråkningen av hæren. Profetien om de to tusen tre hundre år omhandler «helligdommen», og profetien om de to tusen fem hundre og tjue år omhandler «hæren».

For å behandle forholdet mellom de to versene kreves det en omfattende studie, noe jeg ikke har til hensikt å gjøre på dette punktet i disse artiklene. Disse momentene er gjentatte ganger blitt behandlet opp gjennom årene og kan finnes i serien Habakkuks tavler. Jeg behandler fortsatt symbolikken knyttet til Elia og ønsker først å fullføre disse sannhetene.

William Miller var Elias ved adventismens begynnelse, og hans første oppdagelse var de syv tider i Tredje Mosebok tjueseks; derfor var forkastelsen av denne sannheten i 1863 en forkastelse av Elias-budskapet. På dette punktet behandler jeg kjennetegnet ved Alfa og Omega som identifiserer enden med begynnelsen. Den endelige prøven for det gamle Israel var representert i den første prøven. Begge prøvene representerer frykt for at hedningenasjonene var mektigere enn Gud. Den tiende prøven, som var den samme i prinsipp, var langt mer opprørsk enn den første prøven, for historien om Guds seier i den første prøven burde ha frembrakt en grunnfestet tillit hos opprørerne. De åpenbarte sin forkastelse av Gud til tross for langt mer bevis på Hans makt enn de hadde ved Rødehavet. Millerittisk adventisme forklarte allerede innen 1863 hvorfor den store skuffelsen var et mektig verk av Gud, men de besluttet likevel å velge en høvding og vende tilbake til Egypt og forkaste det budskapet som Daniel kaller Moses' «ed», og som var blitt representert ved Elias.

I stedet for å ta meg tid til å fremlegge bevisene for gyldigheten av de syv tider som en tidsprofeti, har jeg til hensikt å bruke enkel logikk for å bevise dens gyldighet på en annen måte. For bevegelsen som begynte i 1798, ville den endelige prøven i 1863 også representere den endelige prøven for bevegelsen til den veldige engelen i Åpenbaringen atten. Inspirasjonen har vært meget klar når det gjelder hva den siste prøven er for begge bevegelsene.

«Satan er ... stadig opptatt med å presse inn det falske — for å lede bort fra sannheten. Satans aller siste bedrag vil være å gjøre Guds Ånds vitnesbyrd uten virkning. «Uten åpenbaring går folket til grunne» (Ordspråkene 29:18).» Selected Messages, bok 1, 48.

Det finnes ingen ærlig måte å lese Ellen Whites skrifter på og hevde at hun ikke fullt ut stadfestet de sju tider i Tredje Mosebok tjueseks. Som vi tidligere har påvist i disse artiklene, og som er grundig dokumentert i serien med tittelen Habakkuks tavler, opplyser søster White oss direkte om at Gud ledet både 1843- og 1850-tavlene. Hun lærer uttrykkelig at disse to tavlene var en oppfyllelse av Habakkuk kapittel to. Begge tavlene identifiserer de sju tider i Tredje Mosebok tjueseks som midtpunktet i sitt respektive grafiske oppsett. I begge tavlene har linjen over de sju tider Kristi kors som sentrum i den profetiske linjen for de sju tider.

Sammen med sine stadfestelser av Habakkuks to tavler har hun gjentatte ganger nedtegnet at vi skal fortsette å framholde det budskap som ble framholdt fra 1840 til og med 1844, og enhver adventisthistoriker som behandler hvordan millerittene fremmet budskapet de forkynte, fastslår at de benyttet 1843-diagrammet. Hun stadfester ikke bare de budskapene som er framstilt på diagrammene og råder Guds folk til å fortsette å framholde de selvsamme budskapene som ble framholdt i den historien; hun gir også flere avsnitt hvor hun advarer om at disse budskapene ville bli angrepet gjennom hele historien til Guds restfolk. Når hun advarer mot disse angrepene, påpeker hun gjentatte ganger at det er Guds vekteres gjerning å forsvare nettopp disse sannhetene.

Hvis diagrammene er uriktige, da er budskapene de grafisk fremstiller, uriktige. Hvis budskapet som millerittene forkynte fra 1840 til og med 1844, var uriktig, da er også Ellen Whites gjentatte identifisering av at millerittbudskapet var grunnvollen, uriktig. Hvis disse budskapene var uriktige, er hennes gjentatte påbud om fortsatt å framholde nettopp de samme sannhetene, falsk veiledning. Hvis millerittenes budskap ikke representerer de grunnvollene som skulle bevares og voktes mot

sataniske angrep, da er også disse rådene feilaktige. Å komme til den konklusjon at alle disse forholdene knyttet til Elias-budskapet i denne historien er feilaktige, ville klart demonstrere at Ellen White var en falsk profet.

Den moderne adventisme lærer fremdeles i sine Åpenbaringsseminarer at restkirken vil eie profetiens Ånd, som er Jesu vitnesbyrd, men de forteller sannelig ikke dem som de søker å trekke inn i kirkemedlemskap, at de fullt ut forkaster Ellen Whites stadfestelse og advarsler knyttet til disse tidlige grunnleggende sannhetene og denne historien. Hva betyr følgende avsnitt for deg?

«Vi har intet å frykte for fremtiden, unntatt dersom vi glemmer den vei Herren har ledet oss, og hans undervisning i vår tidligere historie.» *Life Sketches*, 196.

I 1863 nådde millerittbevegelsen en avslutning og registrerte seg som en juridisk enhet hos myndighetene som til slutt ville danne et bilde av pavedømmet, hvilket etter Ellen Whites definisjon er foreningen av kirken med staten.

«I de bevegelser som nå er i gang i De forente stater for å sikre kirkens institusjoner og skikker statens støtte, følger protestantene i papistenes fotspor. Ja, mer enn det, de åpner døren for pavedømmet til å gjenvinne i det protestantiske Amerika den overhøyhet som det har mistet i den gamle verden.» *The Great Controversy*, 573.

Ut fra den forutsetning at den juridiske forbindelsen med myndighetene var en del av nødvendigheten av organisering, i en tid da nasjonens ungdom ble innkalt til det blodbad som er kjent som borgerkrigen, tok millerittbevegelsen slutt. I 1863 forkastet Syvendedags Adventistkirken, både gjennom en trykt artikkel og et nytt kart, profetien om slaveriet som Daniel kaller Moses' ed. I 1850 hadde Herren ledet sitt folk til å utarbeide Habakkuks andre tavle og rette den feilen som Han hadde holdt sin hånd over på 1843-kartet. Kartet som ble bestilt i 1850, oppfylte fullt ut sin hensikt, for Ellen White sa at hun så «at Gud var med i utgivelsen av kartet», samtidig som hun også påpekte at 1850-kartet er identifisert i Habakkuk kapittel to.

Formålet med 1850-kartet var det samme som med 1843-kartet. Det skulle være det evangelistiske redskapet som ble brukt til å frembære den tredje engels budskap til en døende verden. I 1863 ble dette budskapet forkastet. Prøvelsesprosessen, som er forbilledlig fremstilt ved den prøvelsesprosessen som begynte ved Rødehavet, begynte med tidsprofetien som identifiserte helligdommen som skulle nedtrækkes i vers tretten i Daniel åtte, og prøvelsesprosessen endte med tidsprofetien som identifiserte hæren som skulle nedtrækkes i vers tretten i Daniel åtte.

Så hørte jeg en hellig tale, og en annen hellig sa til den som talte: Hvor lenge varer synet om det daglige offer og den ødeleggende overtredelsen, så både helligdommen og hæren blir overgitt til å trampes ned? Og han sa til meg: Inntil to tusen og tre hundre dager er gått; deretter skal helligdommen bli rensset. Daniel 8:13, 14.

Prøvingsprosessen som begynte den 22. oktober 1844, bærer Alfa og Omegas signatur. Begynnelsen på denne prøvingsprosessen var en tidsprofeti som representerte helligdommen som skulle nedtrampes. Det var en profeti som frembrakte stort lys da den ble oppfylt. Prøvingsprosessen som endte i 1863, bærer Alfa og Omegas signatur. Avslutningen på denne

prøvingsprosessen var en tidsprofeti som representerte hæren som skulle nedtrampes. Det var en profeti som var utformet for å frembringe stort lys da den ble oppfylt. Det var en tidsprofeti fremsatt av Elias i den historien, og da den ble forkastet og satt til side, frembrakte den stort mørke.

Og dette er dommen: Lyset er kommet til verden, og menneskene elsket mørket fremfor lyset, fordi deres gjerninger var onde. Johannes 3:19.

Den logikken jeg har til hensikt å avslutte denne artikkelen med, er det jeg allerede har bemerket. Stadfestet Gud gjennom Ellen White 1843- og 1850-diagrammene?

«Jeg har sett at 1843-tavlen ble ledet av Herrens hånd, og at den ikke skulle endres; at tallene var slik Han ønsket dem; at Hans hånd var over og skjulte en feil i noen av tallene, slik at ingen kunne se den, før Hans hånd ble trukket tilbake.» Early Writings, 74.

«Jeg så at Gud var i utgivelsen av kartet ved bror Nichols. Jeg så at det fantes en profeti om dette kartet i Bibelen, og dersom dette kartet er bestemt for Guds folk, hvis det er tilstrekkelig for én, så er det det for en annen, og dersom én trengte et nytt kart malt i større målestokk, trenger alle det i like stor grad.» Manuscript Releases, nr. 13, 359; 1853.

Godkjente Gud gjennom Ellen White det budskapet millerittene frembar i perioden fra 1840 til 1844?

«Gud gir oss ikke et nytt budskap. Vi skal forkynne det budskapet som i 1843 og 1844 førte oss ut av de andre kirkene.» Review and Herald, 19. januar 1905.

«Gud byr oss å vie vår tid og styrke til arbeidet med å forkynne for folket de budskapene som beveget menn og kvinner i 1843 og 1844.» Manuscript Release, Number 760.

«Alle budskapene som ble gitt fra 1840–1844, skal nå gjøres virkningsfulle, for det er mange mennesker som har mistet orienteringen. Budskapene skal gå til alle menighetene.

«Kristus sa: ‘Salige er deres øyne, for de ser; og deres ører, for de hører. For sannelig sier jeg dere: Mange profeter og rettferdige menn har ønsket å se det dere ser, og har ikke sett det; og å høre det dere hører, og har ikke hørt det’ [Matteus 13:16, 17]. Salige er de øyne som så det som ble sett i 1843 og 1844.

«Budskapet ble gitt. Og det bør ikke være noen forsinkelse med å gjenta budskapet, for tidens tegn oppfylles; avslutningsverket må gjøres. Et stort verk vil bli utført på kort tid. Et budskap vil snart bli gitt etter Guds forordning, og det vil svulme opp til et høyt rop. Da vil Daniel stå fram på sin plass for å avlegge sitt vitnesbyrd.» Manuscript Releases, bind 21, 437.

«Sannhetene som vi mottok i 1841, ’42, ’43 og ’44, skal nå studeres og forkynnes. Den første, andre og tredje engels budskap vil i fremtiden bli forkynt med høy røst. De vil bli gitt med alvorlig besluttomhet og i Åndens kraft.» Manuscript Releases, bind 15, 371.

«Vi forstår verkets nåværende svakhet og litenhet. Vi har hatt en erfaring. Når vi utfører det arbeid Gud har gitt oss, kan vi i tillit gå fremad, forvisset om at Han vil være vår kraft. Han vil være med oss i 1906, slik Han var med oss i 1841, 1842, 1843 og 1844.» Loma Linda Messages, 156.

«De som står som lærere og ledere i våre institusjoner, skal være sunne i troen og i prinsippene i den tredje engels budskap. Gud ønsker at Hans folk skal vite at vi har budskapet slik Han ga det til oss i 1843 og 1844.» General Conference Bulletin, 1. april 1903.

«Advarselen er kommet: Intet må få slippe inn som vil forstyrre grunnvollen for den tro som vi har bygget på helt siden budskapet kom i 1842, 1843 og 1844. Jeg var med i dette budskapet, og helt siden den tid har jeg stått framfor verden, tro mot det lyset Gud har gitt oss. Vi har ingen hensikt om å ta føttene våre bort fra den plattformen de ble satt på, mens vi dag for dag søkte Herren i inderlig bønn og søkte etter lys. Tror du at jeg kunne oppgi det lyset Gud har gitt meg? Det skal være som evighetens klippe. Det har ledet meg helt siden det ble gitt.» Review and Herald, 14. april 1903.

Advarte Gud gjennom Ellen White sitt folk om å forsvare seg mot angrep som ville undergrave sannhetene i den millerittiske historien?

«Sannhetens store veimerker, som viser oss hvor vi befinner oss i den profetiske historie, skal omhyggelig vernes, så de ikke blir revet ned og erstattet med teorier som ville føre til forvirring snarere enn ekte lys.» Selected Messages, bok 2, 101, 102.

«I dag søker Satan anledninger til å rive ned sannhetens veimerker — de minnesteiner som er blitt reist langs veien; og vi trenger erfaringen hos de eldre arbeiderne som har bygd sitt hus på den faste klippe, som gjennom ondt rykte så vel som godt rykte har holdt standhaftig fast ved sannheten.» Gospel Workers, 104.

«Gud lar aldri verden være uten menn som kan skjelne mellom godt og ondt, rettferdighet og urettferdighet. Gud har menn som han har utpekt til å stå i frontlinjen av striden i nødens tider. I en krise vil han oppreise menn slik som han gjorde i fordums tid. Unge menn vil bli kalt til å slutte seg til de aldrende fanebærere, for at de kan bli styrket og undervist ved erfaringen til disse trofaste, som har gått gjennom så mange konflikter, og til hvem Gud så ofte, gjennom hans Ånds vitnesbyrd, har talt ved å påpeke den rette vei og fordømme den gale vei. Når farer oppstår, som setter Guds folks tro på prøve, skal disse pionerarbeidere gjenfortelle erfaringene fra fortiden, da nettopp slike kriser kom, da sannheten ble trukket i tvil, da fremmede læresetninger, som ikke kom fra Gud, ble ført inn.»

«Erfaringen til de aldrende arbeiderne trengs nå; for Satan våker over enhver anledning til å gjøre de gamle veimerkene til intet — de minnesmerkene som er blitt reist opp langs veien.» Review and Herald, 19. november 1903.

I 1863 endte millerittbevegelsen ved å forkaste den første sannheten som Elias for den historien var blitt ledet til å forstå. Dens endelige prøve var basert på de to versene i Daniel åtte som identifiserer nedtrampingen av helligdommen og hæren. Lyset om helligdommen ble åpnet ved den første av ti prøver, og mørke ble brakt over hæren ved den siste av ti prøver.

«Én ting er sikker: De syvendedags adventister som stiller seg under Satans banner, vil først oppgi sin tro på de advarsler og irettesettelser som er inneholdt i Guds Ånds vitnesbyrd. »

«Kallet til større innvielse og helligere tjeneste blir gitt, og vil fortsatt bli gitt. Noen som nå gir uttrykk for Satans innskytelser, vil komme til besinnelse. Det finnes dem i viktige tillitsstillinger som ikke forstår sannheten for denne tid. Til dem må budskapet gis. Hvis de tar imot det, vil Kristus ta imot dem og gjøre dem til medarbeidere sammen med ham. Men hvis de nekter å høre budskapet, vil de stille seg under det svarte banneret til mørkets fyrste.»

«Jeg er blitt pålagt å si at den dyrebare sannhet for denne tid åpner seg mer og mer klart for menneskers sinn. I en særlig forstand skal menn og kvinner ete Kristi kjød og drikke hans blod. Det vil skje en utvikling av forståelsen, for sannheten er i stand til stadig utvidelse. Sannhetens guddommelige opphavsmann vil tre inn i nærmere og stadig nærmere samfunn med dem som går videre for å kjenne ham. Etter hvert som Guds folk mottar hans ord som himmelens brød, skal de vite at hans fremganger er forberedt som morgenen. De vil motta åndelig styrke, slik legemet mottar fysisk styrke når føde blir inntatt.»

«Vi forstår langt fra fullt ut Herrens plan med å føre Israels barn ut av trelldommen i Egypt og lede dem gjennom ørkenen inn i Kanaan.»

«Når vi samler opp de guddommelige stråler som skinner fra evangeliet, skal vi få en klarere innsikt i den jødiske husholdning, og en dypere verdsettelse av dens viktige sannheter. Vår utforskning av sannheten er ennå ufullstendig. Vi har bare samlet noen få lysstråler. De som ikke daglig gransker Ordet, vil ikke løse problemene i den jødiske husholdning. De vil ikke forstå sannhetene som ble undervist gjennom tempeltjenesten. Guds verk blir hindret av en verdslig forståelse av hans store plan. Det fremtidige liv vil åpenbare meningen med de lovene som Kristus, hyllet i skystøtten, gav til sitt folk.» Spalding and Magan, 305, 306.

Vi vil fortsette vår betraktning av symbolikken omkring Elia i forbindelse med 1863 i den neste artikkelen.